

Film „Bela črta“ potvarja zgodovinska dejstva in etnični sestav obmejnega prebivalstva

Naše ljudstvo ne sedeluje pri potvarjanju resničnega stanja v naših obmejnih krajih

Zakaj je režiserju na poti partizanska spominska plošča? Z denarjem je lahko potvarjati dejstva, toda zavesti našega ljudstva pa ne!

NA POKOPALISCU V REPENTABORU SO POTEGNILI BELO ČRTO, POKOPALISCE SAMO PA IZPREMENILI V FILMSKI ATELJE.

Kakor že na tiskovni konferenci, tako je tudi včeraj g. Zampa, režiser filma „Bela črta“, skušal dovesti našemu uradniku, da film, kateri se snema v naših kraških vasi, ni protislovenskega ali protijugoslovanskega značaja, temveč hoče prikazati le krivico meje na splošno. Ta film, je dejal g. Zampa, hoče le dobro, ter je samo naključje, da smo izbrali za snemanje jugoslovansko-tržaško mejo, ker je ravno ta najbolj karakteristična v naši dobi. G. Zampa je poudaril, da ga ne briga politika in da se nanjo tudi ne razume, ter da mu je glavni cilj, da dokonča svoj film.

Gospa Lattuada, ki odgovarja za produkcijo, je bila z našim uradnikom bolj gostobesedna. Tudi ona je iznesla iste trditve kakor g. Zampa, dodala pa je še to: V pogovoru z nekim angleškim polkovnikom smo govorili ljudi o snemanju filma „Bela črta“. Dejala sem mu, da se v vaseh, v katerih snemamo, počutim kakor v tujini, kajti tu ni Italija. Opazovala sem otroke v njihovi igri in postopoma, kako govorijo. Nisem slišala nič besedice italijanskega jezika in čele na moja vprašanja so mi nekateri odgovorili po italijansko. To je dokaz, da so res sami Slovenci, kajti otroci, zatopljeni v igro, se predajo popolnoma svojim čustvom ne glede na okolico. Tudi stare žene, je dejala g. Lattuada, ne znajo govoriti italijanskega jezika. Tudi način življenja, običaji, celo hiše, Semveda pa ni povedala, da je vse to v filmu samem prikrito.

Po tej ugotovitvi je g. Lattuada zopet pričela dokazovati, da film nima nobenega namena prikazati Slovence v slabi luči, kajti ona spoštuje vse; omenila je celo, da je čitala dela našega Zupaničja, ki je pred kratkim umrl. Zato ne razumem, je dejala, kako da nečje vaščani sodelovali pri snemanju našega filma, in omenila, da so pri snemanju neke scene v Sv. Križu imeli precej sitnosti, ker ljudje niso dovolili, da bi se zakrila partizanska plošča na domačem pokopališču. Prosila je tudi, da bi naš list jasno povedal, kaj misli o snemanju filma „Bela črta“, kajti sicer, je dejala g. Lattuada, bomo imeli pol do en milijon več stroškov in film bomo snemali drugje.

Cudno se nam zdi, da g. Lattuada in Zampa pravita, da bi po novno povedali, kaj o filmu misli-

mo, ko smo to že dvakrat storili, enkrat pred tiskovno konferenco g. Zampe in drugič po njej, ko smo pregledali besedilo scenarija (6. oktobra) in se prepričali, da gre za potvarjanje dejanskega stanja na naši krivični meji. Zato nihče ne more zahtevati od našega ljudstva, da pri tem potvarjanju molči. Verjamemo g. Zampi, da se ne briga za politiko in da o tem ni ne razume. Kajti, če bi g. Zampa le malo poznal položaj na našem ozemlju ali pa v katerem koli kraju ob jugoslovansko-italijanski meji, bi moral vedeti, da s svojim filmom prikazuje popolnoma drugačno stanje na obmejnem ozemlju kakor je v resnici. Vsak film, tudi umetniški, ki ima za osnovo zgodovinske dogodke, ne sme potvarjati resnice, če hoče, da bo ohranil svojo resnost. V primeru filma „Bela črta“ se dejansko potvarja položaj v obmejnem področju, ker se prikazuje v X vasi na jugoslovansko-italijanski meji italijansko prebivalstvo pomešano z nekaterimi Slovenci, kar ne odgovarja resnici. G. Lattuada je sama ugotovila, da so naše vasi naseljene z izključno slovenskim prebivalstvom. Isti položaj, enako strnjeno slovensko prebivalstvo bi g. Lattuada našla v kateri

koli vasi vzdolž jugoslovansko-italijanske meje. Ljudje, ki bodo gledali ta film, bodo kljub napisu pred začetkom filma dobili vtis, da je bila krivična meja potegnena skozi X vas na jugoslovansko-italijanski meji, v škodo italijanskemu prebivalstvu v škodo republike Italije. Toda samo mi vemo, koliko žrtve, koliko krvi je bilo prelite za ta kosček slovenske zemlje, ki je bila tlačena in teptana pod fašizmom, ki nas je hotel iztrebiti. Samo mi vemo, koliko je moral pretrpeti naš slovenski človek, da je vzdržal strahoviti pritisk fašističnega okupatorja in nato s puško v roki skozi nečete borbe osvobodil kosček za kosček naše slovenske zemlje. Ko je bila potegnjena meja, prava krivična meja, ni bilo s tem prizadeto italijansko prebivalstvo, prizadeti smo bili mi Slovenci, ki so nas zopet odtrgali od matičnega telesa.

Tako je stanje na naši meji. Tako je stanje vzdolž vse meje, ki loči FLR Jugoslavijo od Italije. Naš človek čeni samega sebe. Zato, g. Lattuada, nečje ljudje sodelovati pri vašem filmu, ker vedo, da bi s tem pripomogli potvoriti ti-

sto, kar jim je bilo najsvetejše in za kar so se borili. Naši ljudje se ne prodajajo za denar. Pravica in resnica sta lastnosti, ki jih odlikujeta. G. Lattuada je vse to že sama spoznala in bo sedaj pač vedela, kaj ji je storiti. Kot smo že objavili, bomo v prihodnjih člankih točno citirali tiste scene in dialoge iz scenarija, ki našo obmejno stvarnost falsificirajo.

V SV. KRIŽU JE FILMSKA DRUŽBA PREUREDILA ZA SNEMANJE NEKATERA PROCELJA.

Zaščitniki slovenske ljudske kulture so se v svoji predzadnji številki obregli v »histerično zvijanje« našega lista, ko smo objavili naš članek o snemanju filma „Bela črta“. Pravijo, da nam je med tem histeričnim zvijanjem ubežalo važno priznanje, češ da vojaška uprava podpira titovce proti italijanskim sovražnikom. Ta zaključek so dobili iz stavka, ki je bil objavljen v »Primorskem dnevniku« in se glasi: »Nekdo od filmske ekipe je dal izjavo, da bi bil film še hušji, če bi to dovolila vojaška uprava!«.

Zanimivo je, da so se »zaščitniki ljudske kulture« obregli samo v ta stavek od treh člankov, ki so bili objavljeni v »Primorskem dnevniku« v zvezi s snemanjem filma „Bela črta“. To izjavo je naš urednik dobil od neke vaščanke, do katere se je obrnil za informacije. Kaže pa, da urednik »Dela« vedo kaj več o pravi vsebini filma „Bela črta“, celo več, kakor sam režiser in njegov scenarij. Kajti njihovi uredniki morajo dobro vedeti, kaj se skriva za besedico hušji, ko pravijo, da celo vojaška uprava podpira Titovce kljub protitalijanskemu imperializmu. Vrana vrani ne izkljuje oči, pravi naš narodni pregovor. Zato je tudi »Delo« molčalo in molči o snemanju filma „Bela črta“, verjetno zato, da se ne bi preveč zamerilo bodisi italijanskim gospodarjem, katerim ti »zaščitniki« pripravljajo pot med slovenskim prebivalstvom. Oni, ki se danes hočejo rešiti sramotne preteklosti, molčijo o najnovijem potvarjanju zgodovine, četudi v umetniškem filmu.

Priporočali bi tem »zaščitnikom«, da poizvedo med ljudstvom, kaj misli o snemanju tega filma. Pravijo, da »Delo« glasilo vseh demokratičnih Slovencev. Toda s svojim člankom, kjer rabijo film „Bela črta“ samo za podlago napad na naš dnevnik, svojim molčanjem o dejanskem stanju, zavestno zavajajo slovenske množice v potvarjanju slavne preteklosti. S tem dokazujejo, da jim je kaj malo mar i za preteklost i za prihodnost slovenskega prebivalstva, katerega hočejo voditi po direktivah socialpatriota Vidaltja.

Pisatelj revolucionar

Aleksander Nikolajevič Radiščev

(1749 - 1802)

Je znan po svoji knjigi »Potovanje (Putesestvija)« iz Peterburga v Moskvo. V njej je iznesel svoje revolucionarne poglede proti samodržstvu carice Katarine II. in ruskih fevdalcev. Obsojen na smrt, pomiloščen in pregnan v Sibirijo. Delo spada med temeljna dela ruske nelegalne revolucionarne literature, ki so jo nadaljevali Dekabristi, Herzen, Belinski in drugi.

Objavljamo iz diskusije na II. kongresu KP STO-ja govor tov. Nataše.

1.

Naloga članov Partije v socialistični proizvodnji se povsem razlikuje od naloge partijev v kapitalistični proizvodnji. Na STO-ju imamo možnost, da konkretno spoznamo obe vrsti nalog. V coni A, kjer vlada kapitalistični sistem gospodarstva, je naloga članov Partije, da vzgajajo delavske množice v borbi proti kapitalističnemu izkoriščanju in stalni borbi za kruh in za delo. Delavci nimajo interesov za dvig kapitalistične proizvodnje, ker pomeni samo poslabšanje življenjskih pogojev delavstva. V coni B imamo ljudsko oblast, kjer dvig proizvodnje pomeni izboljšanje življenjskih pogojev delovnih ljudi naše cone. V nasprotju z cono A imamo mi pomanjkanje delovne sile, ker se pri nas uvaža načrtno gospodarstvo.

Kakor je že omenil tov. Beltram v svojem referatu, je naša cone navezala svoje gospodarstvo na Jugoslavijo ne le zato, ker je to po vsem logično radi njenega zemljepisnega in političnega položaja ampak tudi zaradi stanja, v katerega nas je privedla politika Italije do naše cone, s tem, da ni izpolnjevala svojih obveznosti, kakor jih nalaga mirovna pogodba. Ljudska oblast, ki v coni B kontrolira in usmerja vse gospodarstvo se od Jugoslavije uči načrtnega gospodarstva in ima v nji nesebično oporo. Del gospodarstva pri nas je še v privatnih rokah. Tem podjetjem oskrbuje ljudska oblast surovine in jih kontrolira cone s tem, da jih vključuje v načrtno gospodarstvo, da jim določa cene in omejuje profita. Zato se naloga Partije tudi v takih podjetjih ne spreminja.

V socialistični proizvodnji je partijska organizacija usmerjena k mobilizaciji množice za izvedbo plana v uvedbo socialističnega sistema tekmovanja. Partija se bori za uveljavitev delovne discipline.

Uspehe pravilnega partijskega dela imamo tudi v našem gospodarstvu. Izboljšal se je odnos do dela, povečal efekt dela, uvažajo se v vsa dela norme, vzgajajo se novi strokovni kadri. Prav ob za-

NALOGA PARTIJE V PROIZVODNJI

ključku tekmovanja za II. kongres je bilo razglašanih 96 novih udarnikov. kar dokazuje, da delovno ljudstvo pravilno razume svojo nalogo in bistvo ljudske oblasti.

Za izboljšanje našega dela pa je potrebno, da poleg uspehov kritično ocenimo tudi naše napake. Ustavila bi se pri treh problemih, ki se mi zdijo najpogostejši in iz katerih so razvidne tudi naše napake:

1. Konkretno delo celice in lastnosti partije v gospodarskih ustanovah.
2. Odnos med partijsko organizacijo, sindikati in upravo.
3. Sodelovanje pri izvajanju gospodarskega načrta in uvažanje socialističnega načina tekmovanja kot najpogostejša naloga. Kljub temu, da se precej obravnava o konkretnem delu celice v gospodarstvu, imamo še vedno primere, da celice ne ve, kaj delati. Dnevni red sestanka celice je po navadi:

Rado Simoniti naš briški rojak

Priljubljeni skladatelj Rado Simoniti, posebno znan kot pevskega partizanskega pevkega zbora »Srečko Kosovel«, s katerim je uspešno goštal v različnih evropskih mestih. V ljubljanski Operi, kjer je prišel svoje glasbeno udejstvovanje kot zborovodja, je tudi dirigiral več oper. Sedaj vodi mešani zbor Slovenske filharmonije, ki bo za časa II. razstave gospodarske delavnosti jugoslovanske cone STO-ja priredil dva vokalna koncerta v Piranu in Kopru. (Dan in uro nastopov objavljamo na drugem mestu.)

obravnavali na partijskem sestanku. Tu bi omenila tudi, kakšne naj bodo lastnosti partije na njegovem mestu v proizvodnji. O partijskih v gospodarskih ustanovah skisimo približno take karakteristike:

rektorji, čeprav so člani Partije prav malo ali pa nič politično ne delajo. Primeri, ko direktorji člani Partije delijo delo na dva kraja: strokovno tehnično delo, ki pripada izključno njemu in tehničnemu vodstvu ter političnemu agitacijsko delo, ki pripada celici in sindikalni podružnici. Razumljivo je, da taka delitev dela ne bo rodila zaželenih uspehov, ker strokovno delo ne more biti deljeno od političnega, če hočemo, da bo uspešno. Odnosi med partijsko organizacijo in strokovnim vodstvom morajo biti jasni. Prvi pogoj je sodelovanje med tehničnim vodstvom in politično organizacijo. Ze v začetku sem poudarila nalogo partijske organizacije v proizvodnji: mobilizacija delovnega kolektiva za izvedbo proizvodnega načrta, utrjevanje delovne discipline, uvažanje socialističnega sistema tekmovanja, sodelovanje pri pravilnem postavljanju norm. Uprava podjetja pa mora skrbeti, da se proizvodni načrti pravilno, vpravčasno in pravočasno izpolnjujejo, da se pravočasno zagotovijo surovine in stroji ter potrebna delovna sila. Ob primerih nediscipline in malomarnega odnosa do strojev in materiala, je dolžnost partije in sindikata da opozorijo vodstvo, ki kaznuje take primere, ne pa da ščitijo lenuhe in malomarneže.

Partijska organizacija ne sme pozabiti, da je direktor podjetja odgovoren za svoje tehnično delo višjemu gospodarskemu organu, ki je v ljudski oblasti voden od partije. To bi bilo nepravilno tudi zato, ker ne morejo biti člani delovnega kolektiva dovolj strokovna usposobljeni, da bi lahko ocenjevali tehnično stran vodstva. Vsaka gnika demokracije v proizvodnji krši načelo osebne odgovornosti, na kateri stoji organizacija naše proizvodnje. Nepravilno pa bi bilo tudi, če bi se direktor samo enostransko čisto strokovno razvijal in zanemarjal politično delo ter lastno partijsko vlogo. Tovariši Vukmanovič, član CK KPJ pravi v svojem članku: »analogia partije v gospodarskih podjetjih je nadzorna kontrola partijske organizacije,

to je kontrola delavskih množic, ki sodeluje pri izvedbi načrta. Partija mora pomagati višjemu forumu pri kontroli, kako se v gospodarstvu izvaža partijska linija.

3.

Pri nas so se vse do sedaj vsi gospodarski načrti delali v pisarnah, nismo se imeli resnejših poskusov, da bi zato zainteresirali delavce. V Jugoslaviji je v praksi, da delavci na svojem delovnem sestanku prediskutirajo načrt, dajo svoje pripombe za izboljšanje načrta; važno je pri tem, da komunisti sodelujejo in sprejemajo individualne obveznosti na delavskih kolektivih, da so za vzgled ostalim pri njih izpolnjevanju. Tekmovanje razumemo pri nas samo kot intenzivno mobilizacijo dela za določen čas (dvo mesečno tekmovanje itd.). Po zaključku enega ali drugega tekmovanja pa v kratkem času efekt dela pade. Tekmovanje pri nas ne ve uvažati delovne discipline, ki prihaja do izraza pri organiziranju delovnih grup, postavljanju realnih norm in njih prekrščenju. Naloga partije je skrbeti, da delavne grupe vodijo komunisti. V tako organiziranih delovnih kolektivih je večja delovna disciplina, ker člani kolektiva ne bodo dopuščali lenobe in stalnega premeščanja delavcev, zato bo imel vsak posameznik večjo možnost, da se strokovno dviga in pokaže vse svoje sposobnosti. Tak delovni kolektiv bo imel tudi več skrb za čuvanje strojev in materiala, ker je v njih interesu da izboljšajo delo.

Uspehi, ki jih dosežemo pri izvajanju teh nalog so za nas merilo politične zrelosti partije in povezanosti partije z množico. Na drugi strani pa z izvajanjem teh nalog dajemo jasen odgovor kominformovcem in še več: z izvedbo teh nalog razkrivamo razne lenuhe in oportuniste v proizvodnji, ki so se od objave resolucije razvili iz navadnih oportunistov — pristahe Vidaltja, v odkrite sovražnike ljudske oblasti, ki skušajo pasivizirati ostale delavce, ovirajo proizvodnjo in to gotovo ne v prid delovnega ljudstva naše cone.

Drugo jugoslovansko tekmovanje reproduktivnih glasbenih umetnikov od 20. do 27. novembra 1949

Vsem udeležencem tekmovanja sporočamo, da je z odlokom ministrstva železnice FLRJ šte. 30839-49 z dne 17. septembra 1949 odobren popust 50% glasbenim umetnikom, ki bodo sodelovali na II. jugoslovanskem glasbenem tekmovanju. Popust velja za II. in III. razred brž in potniških viškov, razen tistih, od vseh postaj JŽD do Ljubljane in nazaj v času od 17. do 30. novembra 1949 vključno. Tekmovalci kupijo pri obeh hodu vozne listke po redni ceni. Vozni listek jim bo vnel za brezplačen povratek na osnovi posebnega potrdila o udeležbi na tekmovanju, ki jim ga bo izdal sekretariat organizacijskega odbora v Ljubljani. To potrdilo bodo morali tekmovalci pred pričetkom povratnega potovanja predložiti potniški blagajni postaje Ljubljana zaradi zbiranja z datiranim žigom postaje.

Udeležencem tekmovanja sporočamo, da bomo izdali potrdila za brezplačen povratek z železnice na hrbtni strani potrdila o pravilni prijavi k tekmovanju, da jih razpoložimo vsem pravilno prijavljenim kandidatom. Zaradi tega vabimo kandidate, ki smo jih naprosili za naknadno dopolnitev potrdil na osnovi pravil in programa tekmovanja, da se s našimi prošnji nemudoma odzovejo, ker jim sicer ne moremo izdati potrdila o pravilni prijavi. Vse kandidate naprošamo, da potrdila o pravilni prijavi k tekmovanju skrbno čuvajo.

Sekretariat organizacijskega odbora II. jugoslov. glasbenega tekmovanja

NOVE KNJIGE

Melki: JUGOSLAVIJA, platno	L 600
Jurčič: ZBRANO DELO III. zv. (Grad Rojine, Kloštroški zolnji, Deseti brat), platno	400
Cankar: KLASJE št. 18-19 (Na klancu), broširano	85
London: BELI OCNAK, platno	350
Lavrič: PORODNISTVO, broširano	350
Ilijin: VELIKI TEKOCI TRAK, platno	350

Dobite jih v slovenskih knjigarnah in TRSTU in GORICI.

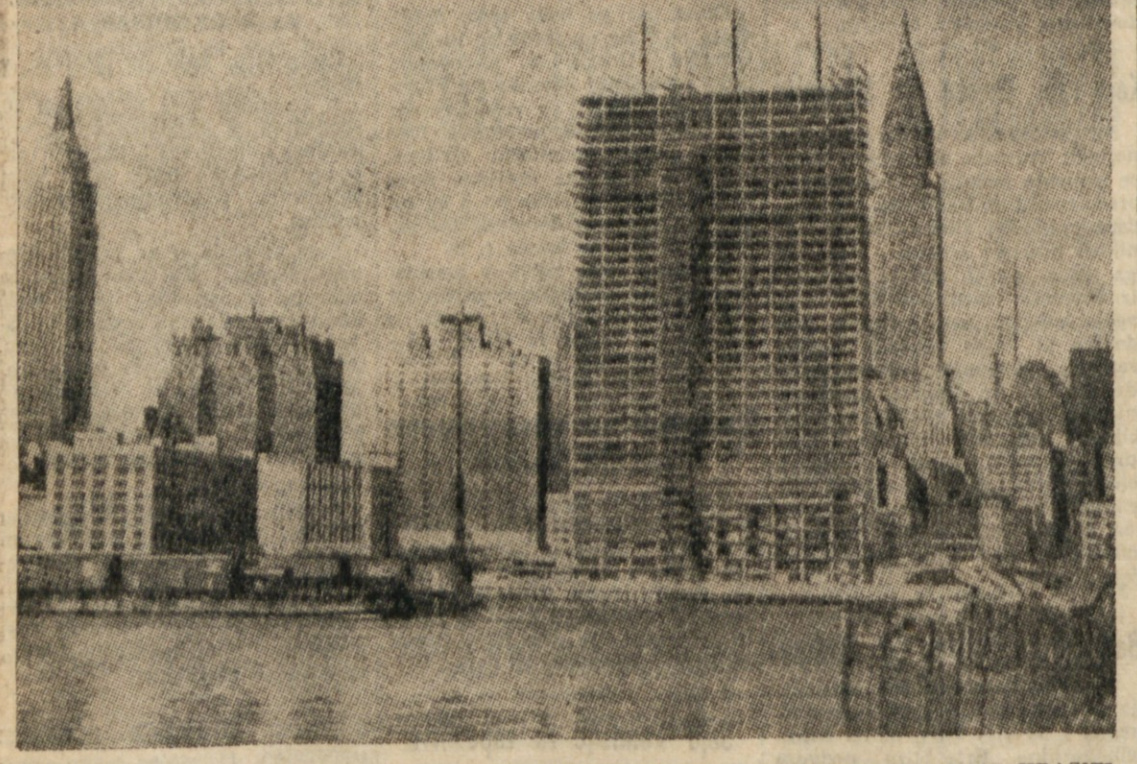
Najnovejše slovenske knjige

dobite v trgovinah

LI-PA

V zalogi imamo stalno tudi knjižnice STROKOVNE KNJIGE. Poslovalnice: KOPER, IZOLA, PIRAN, PORTOROŽ, BUJE, UMAG in NOVI GRAD.

Palača Organizacije združenih narodov

PALACA OZN BO KMALU ZGRAJENA. TUDI NABREŽINSKI MRAMOR BI JO MORAL KRASITI. PO NEKIH VESTEH PA JE KAMNOLOM »ČAVA ROMANA« POSLAL DRUGOVRSNO BLAGO IN ZATO IZGUBIL NAROČILO, KI BI DALO ZAPOSLETO MNOGIM KAMNOLOMCEM.

stike: je dober, zanesljiv član KP, ki vedno na vseh množičnih sestankih, po navadi ga tudi v delovnem času vidiš v vseh mogočih uradih. Ima samo majhno napako, da se nanj delo v podjetju ne more zaneesti, sicer pa je zelo inteligenten. Mislim, da mora veljati to načelo: dober partijec samo tisti, ki je na svojem delovnem mestu najboljši, naj si bo v političnem kakor v strokovnem pogledu. Tisti, ki se v svojem strokovnem delu izpopolnjuje in ki je z vsem svojim delom zdel ostalim. Politično agitacijsko delo izven delovnega kolektiva lahko useno vrši po delovnih urah.

2.

Odnosi med partijsko organizacijo, sindikati in tehničnim vodstvom. Kako doseči skladne odnose med strokovnim vodstvom partijske organizacije in si zadati je osnorni partijski problem. Dnevno se bavimo s takim primeri: Celica kliče na odgovornost direktorja, ker je brez njih vednosti oddal blago iz magazina; neka druga celica sklene na svojem sestanku, da premesti šoferja podjetja in da to v vednost direktorju. Na drugi strani pa imamo primere, da di-

TAK BI BIL GOSPOD JUDIN, ČE BI SE OBLACIL TAKO, KAKOR GOVORI.

A. PERTOT FODERAMI

obvešča vse svoje cenjene odjemalce, da ima v zalogi vsakovrstne podloge po najugodnejših cenah

Trst, ul. Ginnastica št. 22, tel. 95998

Obiščite nas in se hoste prepričali!